

have i andre Love. Herved vil man allerede være naaet til 40 Kr. Skal der saa, hvad der vel i mange Tilfælde vil blive nødvendigt, tilkaldes en Opmand, fordi de ikke kunne enes, saa skal der en ny Forretning til, hvor ganske vist ikke de 10 Kr. komme igen for de tos Vedkommende, men hvor Rejseudgifterne og de 6 Kr. komme igen for begge tos Vedkommende, plus 10 Kr. samt 6 Kr. i Diæter for Opmanden. Det bliver ikke saa lille en Kapital, det her kommer til at dreje sig om, hvor Opmanden skal tilkaldes; det vil sikkert blive langt over 50 Kr., og det er en dyr Forretning. Jeg vil derfor henstille til det eventuelle Udvalg, om det ikke kan enes med den højtærede Minister om nogle billigere Takster, navnlig for Salæret. Den højtærede Minister mener, at det er Æreshverv, og det mener jeg ogsaa, men disse Æreshverv skulde ikke gerne honoreres for stærkt, de skulde ikke gerne være, hvad det ærede Medlem for Silkeborg (Byriel-Jensen) kaldte smaa Ben. Jeg er bange for, at Beboerne ville kalde dem for store Ben. Vi have jo maattet høre ikke saa lidt for, at der i de senere Aar paa Grund af en hel Masse Love, vi havde lavet, er kommet en hel Del Bengnavere. Jeg maa give disse Anker Ret, vi have faaet vel mange lønnede Bestillingmænd paa Grund af en Del senere Love, vi skulde ikke gerne have flere, og det vil staa alle klart, at naar der gennemsnitlig skal være 6 i hver Retskreds, vil det hele Antal blive stort, og dersom de skulle have et lille Levebrød ud af det, vil det komme til at dreje sig om en stor Kapital. Jeg mener derfor, at man ikke gaar nogen for nær, naar man nedsætter de 10 Kr. til f. Eks. 5 Kr., ja, Diæterne kunde maaske nedsættes til 4 Kr. Et Æreshverv skal jo ikke være et Levebrød, som man skulde tragte efter, nej, lad de Mænd faa det, der forstaa, det er et Æreshverv. Jeg forlanger ikke, det skal være et Ombud, det vilde maaske ikke være heldigt, men selv om de paagældende skulle være frivillig udmeldte, maa de forstaa, at det er en Ære, deres Medborgere skænke dem. At de saa tillige faa et lille Honorar, der holder dem skadesløse, kan være ganske naturligt, men de skulle ikke honoreres paa en saadan Maade, at det bliver en ligefrem pekuniær Fordel for dem at have en saadan Bestilling. Derfor vil jeg meget henstille, om Taksterne kunde nedsættes saa meget, at det blev betydeligt billigere at faa disse Voldgiftsmænd til at tage Affære.

Jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem for Silkeborg med Hensyn til Voldgiftsmændenes Bestilling. Dette Spørgsmaal var den ærede Taler ogsaa inde paa. Han mente, at naar de to ikke kunde enes, skulde den tredje gøre Forsøg paa at mægle dem imellem, og lykkedes det ikke, var det hele strandet. Hvis det er Tilfældet, er det ikke nogen egentlig Domstol, der er Tale om, thi saa frygter jeg for, at vi faa alt for mange Tilfælde, hvor de slet ikke blive enige. Vi ere jo alle Mennesker, og selv om vi ere nok saa samvittighedsfulde, ere vi dog lidt tilbøjelige til at trække hver til sin Side. For at finde et Eksempel behøver man ikke at gaa længere end til Kreaturhandler, og det er netop det, der her er Tale om. Dersom det ærede Medlem, der sidder lige overfor mig (C. Sørensen) har et Kreatur, han vil sælge til mig, er jeg aldeles sikker paa, at han vil sætte det til en højere Værdi end jeg, og jeg tror, at vi begge to ere lige grundærlige alligevel; saaledes vilde det selvfølgelig ogsaa gaa med Voldgiftsmændene. Hver af dem vil naturlig føle det som sin særlige Pligt at varetage sin Klient's Interesse, og Følgen vil blive, at der tidt vil være lidt delte Meninger, selv om de begge ere de grundskikkeligste og ærligste Mennesker af Verden. I dette Tilfælde mener jeg, at Opmanden skal gøre Fyldst, og derfor vil jeg ønske, at Loven, naar den endelig er færdig til at træde ud i Livet, er en Lov, hvorefter der kan træffes en endelig Bestemmelse i saadanne Handler paa den Maade, at dersom de to Voldgiftsmænd ikke kunne blive enige, skal den tredje have den Opgave at fastsætte den endelige Afgørelse, selvfølgelig indenfor de Rammer, de to andre have afstukket. Dersom den ene af Voldgiftsmændene med Hensyn til en Kreaturhandel vil tilkende den ene af Parterne en Erstatning paa 100 Kr., men den anden vil tilkende ham 50 Kr., vil det være ganske retfærdigt at sige: Lad saa Opmanden afgøre, hvor meget den paagældende skal have indenfor de afstukne Rammer, altsaa mellem 50 og 100 Kr. Jeg tror, at i de allerfleste Tilfælde vil Retfærdigheden derved ske Fyldst.

Jeg mener, kort sagt, at naar dette Lovforslag paa nogle Punkter ændres, navnlig saaledes, at det faar en noget større Rækkevidde, kan det blive til et stort Gode for mange af dem, der nu se sig brøstholdne, fordi de frygte for at gaa til